

**APLINKOS APSAUGOS AGENTŪROS
TARŠOS PREVENCIJOS IR LEIDIMŲ DEPARTAMENTO
MARIJAMPOLĖS SKYRIUS**

Biudžetinė įstaiga, A. Juozapavičiaus g. 9, LT-09311 Vilnius,
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188784898.
Skyriaus duomenys: Dariaus ir Girėno g. 4, LT-68176 Marijampolė, tel. (8 343) 97 802, faks. 8 7066 2000,
el.p. marijampoles.skyrius@aaa.am.lt, http://gamta.lt.

UAB „Geobaltic“
Savanorių pr. 11A-76, Vilnius
el. p. info@geobaltic.lt

2015-03-05
į 2015-02-05

Nr. (15.4)-A4-2199
Nr. 40

Kopija
Adresatams pagal sąrašą

**ATRANKOS IŠVADA DĖL PLANUOJAMO NAUDOTI VILKAVIŠKIO RAJONO
RASIŲ I SMĖLIO TELKINIO NAUJO PLOTO POVEIKIO APLINKAI VERTINIMO**

1. Informaciją atrankai pateikė – UAB „Geobaltic“, Savanorių pr. 11A-76, Vilnius, tel. 869954953, el. p. info@geobaltic.lt.

2. Planuojamos ūkinės veiklos užsakovas – UAB „EPT transportas“, Gaižuvėlės kaimas, Kauno rajonas, tel. 865758590, el. p. laura@logipolija.lt.

3. Planuojamos ūkinės veiklos pavadinimas – Vilkaviškio rajono Rasių I smėlio telkinio naujo ploto eksploatacija.

4. Numatoma planuojamos ūkinės veiklos vieta – Rasių kaimas, Bartninkų seniūnija, Vilkaviškio rajonas. Planuojamos ūkinės veiklos (toliau PŪV) 3,41 ha teritorija patenka į 12,5 ha žemės ūkio paskirties sklypą (kad. Nr. 3950/0003:9303) priklausančią UAB „EPT transportas“. Pagrindinė tikslinė naudojimo paskirtis – žemės ūkio, naudojimo būdas – kiti žemės ūkio paskirties sklypai. Rasių I smėlio telkinio naujas plotas yra pietrytinėje Vilkaviškio rajono dalyje, 22,0 km į pietus nuo Vilkaviškio bažnyčios, 22,0 km į pietvakarius nuo Marijampolės geležinkelio stoties, 11,0 km į vakarus nuo Kalvarijos bažnyčios. Arčiausiai esantis Rasių kaimas nuo Rasių I smėlio telkinio naujo ploto nutolęs 1,5 km atstumu šiaurės vakarų kryptimi. Artimiausia sodyba nutolusi 80 metrų į šiaurę nuo PŪV. Projektuojamas smėlio karjeras yra šalia jau eksploatuojamo naudingųjų iškasenų telkinio. Teritorijoje, kurioje planuojama smėlio kasyba, nėra žinoma jokių kultūros paveldo, archeologinių objektų ar istorinių paminklų.

5. Trumpas planuojamos ūkinės veiklos aprašymas - 2014 m. UAB „Geobaltic“ atliko Rasių I smėlio telkinio naujo ploto 3,41 ha plote geologinius žvalgybos darbus. Šiame plote paskaičiuotas esantis smėlio kiekis sudaro 351 tūkst. m³. Smėlio sluoksnio storis kinta nuo 3,5 iki 20,2 m, vidurkis 10,3 m. Visas naudingas sluoksnis yra sausas. Žaliava bus naudojama automobilių kelių tiesimui bei remontui. Baigus telkinio eksploataciją jo teritoriją numatoma rekultivuoti apsodinant mišku. Smėlio gavybai bus naudojamas ekskavacijos būdas, o išgauti gruntai pervežami autotransportu. Visi smėlio kasimo, pakrovimo ir transportavimo įrenginiai bus mobilūs. Čia dirbs tik vienas buldozeris ir vienas ekskavatorius. Telkinys planuojamas eksploatuoti 5 darbo dienų per savaitę (tarp 8 – 17 valandos), vienos pamainos, 9 mėnesių per metus (vidutiniškai 216 dienų per metus) darbo režimu. Šaltuoju periodu (gruodis – vasaris imtinai) smėlio gavyba nebus vykdoma. Planuojamas išgaunamos žaliavos poreikis – 50 tūkst. m³ per

metus. Iškasta žaliava bus išvežama 21-32 t keliamosios galios krovininėmis automašinomis (MAN-26463, MAN-26364). Vienu reisų bus išvežama 12-18 m³ smėlio. Gavyba bus vykdoma mechanizmais, naudojančiais dyzelinių vidaus degimo variklių galią. Pastarųjų veiksmai bus naudojamas dyzelinas. Kadangi smėlio gavybos apimtys nėra didelės ir gavyba bus vykdoma mobiliais kasybos įrenginiais, inžineriniai tinklai smėlio gavybos metu nereikalingi. Numatoma smėlio gavybos trukmė planuojamos ūkinės veiklos plote (esant poreikiui 50 tūkst. m³/metus) apie 7 metus. Auginis sluoksnis bus nustumiamas buldozeriu bei sandėliuojamos kasybos sklypo pakraščiuose iki rekultivacijos pradžios. Žaliavos išvežimui iš gavybos vietos karjere papildomų kelių tiesiti nereikės – šalia karjero yra žvyrkelis. Smėlio kasyba bus vykdoma trim gavybos pakopomis – visos sausos. Didžiausias kasamo sluoksnio storis – 4,0 m. Sausas iškastas smėlis kraunamas į autosavivarčius ir realizuojamas. Iškasto karjero šlaitai bus nulėkštinti, užpilti dirvožemiu ir užsėti žole. Telkinio išteklių apskaitai ir gavybai vadovaus specialistas turintis atsakingo už kasybos darbus darbuotojo kvalifikaciją patvirtinančius dokumentus. Pavoingos (sprogstamos, degios, dirginančios, kenksmingos, toksiškos, kancerogeninės, esdinančios, infekcinės, teratogeninės, mutageninės ir kt.) medžiagos smėlio gavybos metu nenaudojamos ir karjere nesaugomos. Dyzelinis kuras karjere dirbantiems mechanizmomis bus periodiškai atvežamas specialiu transportu, kiekiais, reikiamais vienkartiniam karjero mechanizmų kuro talpų užpildymui.

Triukšmo lygio skaičiavimai buvo atlikti arčiausiai ir toliausiai nuo projektuojamo karjero esančių gyvenamųjų sodybų. Atlikus skaičiavimus paaiškėjo, kad prie arčiausiai ir toliausiai nutolusių sodybų nuo planuojamo smėlio gavybos ploto ribų triukšmo lygis sieks 33-39 dBA ir pagal HN 33:2011 neviršys triukšmo ribinių dydžių dienos metu. Paskaičiuotas garso slopimas lygioje atviroje vietovėje, kai garso sklidimui nėra barjerų. Esant barjerams garso slopimas yra intensyvesnis. Sąmoningai dirbtiniai barjerai nebus įrengiami. Kasant smėlį ir gilėjant karjerui, jie (karjero šlaitas) atsiras savaime. Smėlio gavyba bus vykdoma plote, kuriame vienu metu dirbs nedidelis kiekis (ir ne visi iš karto) mechanizmų (ekskavatorius, buldozeris, sunkvežimis). Dirbant tokiu metiniu pajėgumu per valandą bus pakrauti tik du sunkvežimiai. Pakrovus smėlį, ekskavatoriaus variklis bus išjungtas. Taigi ekskavatorius skleis triukšmą tik esant smėlio pakrovimo darbams (trumpai ir periodiškai). Sunkvežimis kels triukšmą tik atvykstant į ir išvykstant iš karjero. Pakrovimo momentu variklis bus išjungtas. Buldozeris kasybos vietoje bus naudojamas tik išskirtiniais atvejais, esant poreikiui sustumti smėlį ar išlyginti gavybos vietą. Maksimaliai bus naudojamas rekultivuojant karjerą. Galima teigti, jog optimizuojant darbus bendras transporto priemonių tankis bus ne didesnis kaip ir bet kokiuose žemdirbystėje naudojamuose laukuose.

Smėlio, o tuo pačiu ir vandens galimos taršos vienintelis šaltinis – karjere dirbantys mechanizmai su vidaus degimo varikliais. Vandens apsauga nuo galimo teršimo naftos produktais bus užtikrinama vykdant mechanizmų techninį aptarnavimą ir užpildymą kuru tik tam specialiai įrengtoje aikštelėje su kieta danga. Ji bus parinkta už išteklių apskaičiavimo (kasybos) kontūro ribų rengiant telkinio naudojimo planą.

Stacionarių oro teršimo šaltinių planuojamos ūkinės veiklos teritorijoje nebus. Visi smėlio kasimo, pakrovimo ir transportavimo įrenginiai bus mobilūs. Į atmosferą pateks tik dyzelinių vidaus degimo variklių išmetamos dujos. Eksploatacijos eigoje periodiškai numatoma tikrinti karjero mechanizmų vidaus degimo variklių darbo režimo atitikimą nustatytiems normatyvams. Darbų apimtys karjere nebus didelės. Karjere dirbs šiuolaikiška, naši technika, todėl naudojamų mechanizmų skaičius bus minimalus: dirbs tik vienas buldozeris ir vienas ekskavatorius. Smėlis iš karjero vartotojams bus išvežamas sunkvežimiais. Skaičiuojant, kad vienas sunkvežimis išveža apie 15 m³ smėlio ir esant metiniam poreikiui 50000 m³, o dirbama bus 9 mėn. per metus, per darbo dieną iš karjero išvažiuos apie 15 pakrautų sunkvežimių. Bendras transporto priemonių tankis bus ne didesnis kaip ir tradiciškai žemdirbystei naudojamuose laukuose. Šis poveikis technologiškai – neišvengiamas. Esant tokioms nedidelėms kasybos apimtims poveikis atmosferai bus nežymus. Iš sluoksnio tiesiai į automobilius pakrautas smėlis turi pakankamai natūralios drėgmės, kad

sluoksniu tiesiai į automobilius pakrautas smėlis turi pakankamai natūralios drėgmės, kad nedulkėtų. Sunkaus transporto vidutinis judėjimo greitis karjere siekia iki 5 – 10 km/h. Esant tokiam greičiui keliai dulka labai nežymiai, o sausu laikotarpiu, dulkėtumui mažinti, keliai bus laistomi. Išekspluotavus smėlio sluoksnį, karjero šlaitų rekultivavimui bus panaudotas esantis gruntas ir dirvožemis. Rekultivacijai dirvožemis bus imamas iš sandėlių, kuriuose kasybos pradžioje ir bus sukauptas. Erozijai išvengti (sumažinti), šlaitai bus apsėti žole. Biologinės taršos karjere nebus, nes dirbančių poreikiams tenkinti bus įrengtas biotualetas.

5¹. Planuojamos ūkinės veiklos poveikio Europos ekologinio tinklo „Natura 2000“ teritorijoms reikšmingumas

Valstybinės saugomų teritorijų tarnybos 2015-02-04 rašto Nr. (4)-V3-229(7.20) išvadoje rašoma, kad planuojamos ūkinės veiklos įgyvendinimas nedarys reikšmingo neigiamo poveikio „Natura 2000“ teritorijoms ir šiuo atžvilgiu neprivaloma atlikti planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo. Arčiausiai esanti saugoma teritorija yra buveinių apsaugai svarbi teritorija - Pelenių kaimo apylinkės, kurio riba yra šalia Rasių I smėlio telkinio naujo ploto rytinės ribos. Botaniniu požiūriu būsimos karjero teritorija yra nevertinga, joje nėra saugomų augalų rūšių.

6. Pastabos, pasiūlymai

6.1. Planuojamos ūkinės veiklos užsakovas, vadovaudamasis Visuomenės informavimo ir dalyvavimo planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo procese tvarkos aprašu patvirtintu Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2005 m. liepos 15 d. įsakymu Nr. D1-370 „Dėl Visuomenės informavimo ir dalyvavimo planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo procese tvarkos aprašo patvirtinimo“ apie atrankos išvadą turi informuoti visuomenę raštu informuoti Aplinkos apsaugos agentūrą apie atliktą visuomenės supažindinimą.

6.2. Vykdomos veiklos metu paaiškėjus, kad daromas didesnis poveikis aplinkai už informacijoje PAV atrankos išvadai pateiktus arba teisės aktuose nustatytus rodiklius, veiklos vykdytojas privalės nedelsiant taikyti papildomas poveikį aplinkai mažinančias priemones arba mažinti veiklos apimtį/nutraukti veiklą.

6.3. Ūkinės veiklos metu aptikus galimai archeologinį radinį, nutraukti darbus ir kreiptis į Kultūros paveldo departamentą dėl tikslingumo atlikti archeologinius tyrimus.

6.4. Įrengiant karjerą vykdyti Specialiųjų žemės ir miško naudojimo sąlygų patvirtintų LR Vyriausybės 1992 m. gegužės 12 d. nutarimu Nr.343 „Dėl specialiųjų žemės ir miško naudojimo sąlygų patvirtinimo“ nustatytus reikalavimus.

7. Pagrindiniai motyvai, kuriais buvo remtasi priimant išvadą

7.1. Smėlio išteklių detaliam išžvalgyti ir aprobuoti Lietuvos geologijos tarnybos prie Aplinkos ministerijos.

7.2. Iškastas karjeras bus tinkamai rekultivuotas, karjero šlaitai bus nulėkštinti, dugnas užpiltas dirvožemiu ir išlygintas, visas pažeistas plotas apsėtas žole bei apsodintas mišku.

7.3. Aplinkos apsaugai nuo kasybos ir transporto mašinų triukšmo, oro teršalų bei dulkėtumo sklaidai mažinti karjero pakraščiuose bus suformuoti iki 3 m aukščio nuo dangos grunto pylimai. Apskaičiuotas suminis triukšmo lygis, artimiausioje gyvenamojoje aplinkoje neviršys 39 dBA.

7.4. Karjero mechanizmai bus tinkamai prižiūrimi periodiškai atliekant jų techninio stovio kontrolę, jų užpildymas kuru vyks tik tam specialiai įrengtoje aikštelėje su kieta danga.

7.5. Sausuoju metų laiku karjero keliai bus laistomi siekiant sumažinti dulkėjimą.

7.6. Valstybinės saugomų teritorijų tarnybos 2015-02-04 rašto Nr. (4)-V3-229(7.20) išvadoje rašoma, kad planuojamos ūkinės veiklos įgyvendinimas nedarys reikšmingo neigiamo poveikio „Natura 2000“ teritorijoms ir šiuo atžvilgiu neprivaloma atlikti planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo.

7.7. PŪV metu nebus naudojamas vanduo, buitinės ir gamybinės nuotekos nesusidarys.

8. Priimta atrankos išvada – Vilkaviškio rajono Rasių I smėlio telkinio naujo ploto naudojimui poveikio aplinkai vertinimas neprivalomas, pagal atrankos išvadai pateiktą informaciją.

Ši atrankos išvada galioja 3 metus nuo jos viešo paskelbimo dienos. Vadovaujantis Lietuvos Respublikos planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatymo 7 straipsnio 9 dalies nuostatomis, suinteresuota visuomenė per 20 darbo dienų nuo atrankos išvados paskelbimo dienos turi teisę teikti atsakingai institucijai, šiuo atveju Aplinkos apsaugos agentūrai, pasiūlymus persvarstyti atrankos išvadą, kiti poveikio aplinkai vertinimo proceso dalyviai: planuojamos ūkinės veiklos organizatorius, poveikio aplinkai vertinimo rengėjas ir poveikio aplinkai vertinimo subjektai per 10 darbo dienų nuo atrankos išvados gavimo dienos turi teisę pateikti atsakingai institucijai motyvuotą prašymą persvarstyti atrankos išvadą.

Taršos prevencijos ir leidimų departamento
Marijampolės skyriaus vedėjas

Česlovas Vyzas

TARŠOS PREVENCIJOS IR LEIDIMŲ DEPARTAMENTO 2015-03-05 RAŠTO NR. (15.4)-A4-2199
ADRESATŲ SĄRAŠAS

UAB „EPT transportas“

Gaižuvėlės kaimas, Kauno rajonas
el. p. laura@logipolija.lt.

Vilkaviškio rajono savivaldybės administracijai

S. Neries g. 1,70147 Vilkaviškis
el.p. savivaldybe@vilkaviskis.lt

Marijampolės visuomenės sveikatos centrai

A.Valaičio g. 2, LT-68176, Marijampolė
el. p. info@marijampolesvsc.sam.lt

Marijampolės apskrities priešgaisrinei gelbėjimo valdybai

Stoties g.59, 68230 Marijampolė
el.p.marijampole.pgv@vpgt.lt

Kultūros paveldo departamento prie Kultūros ministerijos Marijampolės teritoriniam padaliniiui

Vytauto g. 19, 68300 Marijampolė
el. p. marijampole@heritage.lt

Žiniai:

Aplinkos ministerijos Marijampolės regiono aplinkos apsaugos departamentui

